

Bijlage 1 bij Zorgprotocol kunstvoeding

Ontwikkeling zuigelingen: 0 – 6 maanden

In de eerste zes maanden na de geboorte ontwikkelt een pasgeborene zich snel. Gewicht en lengte nemen aanzienlijk toe en de maag en darmen moeten nog volgroeien. Door deze ontwikkelingen worden specifieke eisen gesteld aan de voeding die het pasgeboren kind krijgt.

1. Groei

Gemiddeld weegt een kind bij de geboorte 3500 gram en is het 50 centimeter lang. Vaak zijn jongens zwaarder dan meisjes. Het gewicht van het kind verdubbelt zich in ongeveer zes maanden. Het eerste halfjaar neemt de lengte toe met ongeveer 17 centimeter. Na zes maanden is de hoofdomtrek 42 tot 44 centimeter. Om goed te kunnen groeien heeft de pasgeborene voeding nodig die veel energie geeft. Dit kan zowel borst- als kunstvoeding zijn.

2. Samenstelling van het lichaam

In de eerste drie maanden van de zwangerschap bestaat een kind voor 85% uit water. Bij de geboorte is dit percentage 75%. In de eerste maand na de geboorte neemt de hoeveelheid lichaamswater af tot ongeveer 65% van het totale lichaamsgewicht. Naast water bestaat het lichaamsgewicht voor 11 tot 12% uit eiwitten en voor een iets groter percentage uit vetten.

3. Motorische ontwikkeling

Een pasgeboren pasgeborene heeft een heel sterke zuigreflex. Het is erg belangrijk dat een zuigmechanisme zich goed ontwikkelt, omdat het ervoor zorgt dat de pasgeborene voeding tot zich kan nemen. Naarmate het kind ouder wordt, neemt de zuigkracht af. Een voldragen pasgeborene heeft al in de eerste dagen na de geboorte een ontwikkeld zuig- en slikpatroon en maakt dan gemiddeld twee zuigbewegingen per seconde. Na ongeveer vier zuigbewegingen slikt de pasgeborene één keer.

4. Maag-darmkanaal

Het maag-darmkanaal van een pasgeboren pasgeborene is nog niet volledig ontwikkeld. De maag is klein en kan daardoor geen grote hoeveelheden voeding aan. Ook zijn er onvoldoende stoffen aanwezig die de voeding kunnen verteren. Het is van belang dat de voeding van de pasgeborene veel energierijke voedingsstoffen bevat. Hierdoor krijgt het kind ook voldoende energie en voedingsstoffen binnen als het kleine hoeveelheden drinkt.

5. Nierfunctie

Nieren zorgen ervoor dat afvalstoffen uit het bloed het lichaam verlaten met de urine. Bij kinderen tot één jaar werken de nieren nog niet optimaal. Daardoor hebben de nieren meer water nodig om afvalstoffen uit het bloed te halen. Tot de leeftijd van één jaar is het van belang dat de voeding weinig stoffen bevat die de nieren hard laten werken, zoals eiwit en zout. Ook moet de pasgeborene voldoende vocht binnenkrijgen, waardoor de nieren de afvalstoffen eenvoudiger uit het bloed halen. Zowel borst- als kunstvoeding zorgen ervoor dat de nieren van het kind niet overbelast worden.